

205

การจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการพัฒนารูปแบบ
การนิเทศภายใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

นายชูชัย ประดับสุข

ศูนย์วิทยพัทยากร

คุณธรรมแห่งมหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-804-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ORGANIZATION OF INSTRUCTIONAL SUPERVISION ELEMENTARY SCHOOLS
JOINING THE INTERNAL SUPERVISION MODEL DEVELOPMENT PROJECT
UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE SURIN
PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

MR. CHUCHAI PRADUBSOOK

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

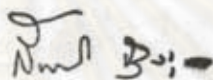
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-804-7

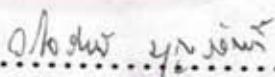
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการพัฒนา
รูปแบบการนิเทศภายใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
โดย นายชูชัย ประดับสุข
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

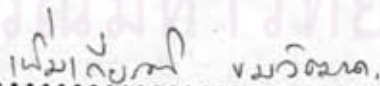

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ฤงสูวรรถ)

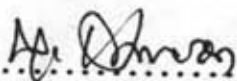
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เฒะธอด)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ชื่อย่อ : การจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ (AN ORGANIZATION OF INSTRUCTIONAL SUPERVISION ELEMENTARY SCHOOLS JOINING THE INTERNAL SUPERVISION MODEL DEVELOPMENT PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF SURIN PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION) อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา, 172 หน้า, ISBN 974-631-804-7

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการนิเทศการสอนและปัญหาการจัดการนิเทศการสอน ในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 328 ฉบับ ไปยังผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วย-ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียน ที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 82 โรงเรียน และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมการจัดการนิเทศการสอน โรงเรียนมีการวางแผนการนิเทศการสอน เป็นแผนการนิเทศการสอนประจำโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเป็นผู้วางแผนการนิเทศการสอน ใช้เงินรายได้ของโรงเรียนดำเนินการ เครื่องมือนิเทศการสอนที่ใช้คือแบบบันทึกการนิเทศ

การดำเนินการจัดการนิเทศการสอน โรงเรียนจัดกิจกรรมและเทคนิคการนิเทศการสอน ได้แก่ การเยี่ยมชั้นเรียน เทคนิคเชิงเน้นวัตถุประสงค์ การสังเกตการสอน การปรึกษาหารือ การศึกษาดูงาน การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน การสนทนาทางวิชาการ และการจัดป้ายนิเทศ

การประเมินผลการจัดการนิเทศการสอน ประเมินโดยผู้บริหารโรงเรียน วิธีการประเมินใช้การสังเกตความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมครู ส่วนผลการประเมินนำไปใช้ในการวางแผนการนิเทศการสอน

ปัญหาการจัดการนิเทศการสอน โรงเรียนมีปัญหการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านการเรียนการสอน บุคลากรในโรงเรียนไม่เข้าใจเรื่องการนิเทศการสอน ผู้นิเทศไม่มีเวลาเพียงพอ นิเทศไม่ต่อเนื่อง โรงเรียนไม่ได้รับงบประมาณ ขาดสื่อและเครื่องมือการนิเทศการสอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิติกร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

C642228 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD: THE ORGANIZATION AND PROBLEMS / INSTRUCTIONAL SUPERVISION /
ELEMENTARY SCHOOLS / SURIN

CHUCHAI PRADUBSOOK : AN ORGANIZATION OF INSTRUCTIONAL SUPERVISION
ELEMENTARY SCHOOLS JOINING THE INTERNAL SUPERVISION MODEL DEVELOPMENT
PROJECT UNDER THE JURISDICTION OFF THE OFFICE OF SURIN PROVINCIAL
PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISOR : PERMKIET KHAMAWATTANA, Ph.D.
172 pp. ISBN 974-631-804-7

The purposes of this research were to study the organization and problems of Instructional supervision in Elementary schools joining the internal supervision model development project under the jurisdiction of the office of Surin Provincial Primary Education. 328 questionnaires were sent to school administrators, assistant school administrators, academic teachers, and teachers in 82 joining schools. The obtained data were analyzed by frequency and percentage.

The study found that school supervisory plans were formulated by school administrators and teachers. Budget using for the plan implementation was from the school budget. Supervision record forms were used to record supervisory activities and data.

Visiting classrooms, goal oriented supervision, classroom observation, conference or interview, field trip, meeting, seminar and bulletins board were utilized to implement the supervisory plan.

Supervisory plan evaluation was performed by the school administrators by observing the changing of teachers behaviors. The results of evaluations were used in supervisory planning.

In terms of problems instructional supervision in schools, it was discovered there was problems about state and problems survey. In learning and teaching aspect, school Personnel lacked knowledge in instructional supervision, supervisors did not have enough time, lack of continuous supervision, funding was inadequate and lack of media and supervisory instruments.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา

สาขาวิชา นิตศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต [Signature]

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพ็ญเกียรติ เภววิมล

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยความอนุเคราะห์ ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอด ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ และอาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และให้แนวคิดในการวิจัยที่มีค่ายิ่ง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชียวชาญทั้ง 8 ท่าน

ขอขอบพระคุณ อาจารย์วีระชัย ศรีเมือง อาจารย์สมชาย มิตรมูลพิทักษ์ และ
อาจารย์สันต์ ศูนย์กลาง ที่ทำนุรณาให้ข้อเสนอแนะและช่วยเหลือในการทำวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาניתศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร รุ่น 31 ทุกท่าน

ขอขอบคุณ อาจารย์มัญชวี อึ้งบุญเรือง ที่ให้ความช่วยเหลือ ในการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์
และให้ความช่วยเหลือตรวจทานต้นฉบับวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ พระมหาเดชา จันทรศิริ ที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ พ่อเกิด คุณพ่อฮวน คุณแม่เลียม คุณแม่คำพิว และขอขอบคุณ
นางประยงค์ ประดับสุข เด็กชายพิชิตพล ประดับสุข และเด็กชายภาณุภัฏ ประดับสุข ผู้ที่คอย
ห่วงใยให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา ผู้วิจัยขอมอบความดี แต่คุณพ่อ
คุณแม่ ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ชัชชัย ประดับสุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1	บทนำ..... 1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1
	วัตถุประสงค์ของวิจัย..... 6
	ขอบเขตการวิจัย..... 7
	นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย..... 8
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย..... 9
2	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 10
	ความหมายของการนิเทศการศึกษา..... 10
	ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน..... 11
	ความหมายของการนิเทศการสอน..... 12
	ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน..... 14
	จุดมุ่งหมายในการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน..... 16
	หลักการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอนในโรงเรียน..... 19
	บุคลากรทางการนิเทศการสอน..... 20
	การเตรียมการจัดการนิเทศการสอน..... 25
	การดำเนินการนิเทศการสอน..... 37
	การประเมินผลการจัดการนิเทศการสอน..... 45
	แผนงานและโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน..... 47
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 55

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
	การสร้างเครื่องมือ.....	59
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	61
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	107
	สรุปผลการวิจัย.....	107
	อภิปรายผล.....	111
	ข้อเสนอแนะ.....	121
	รายการอ้างอิง.....	123
	ภาคผนวก	129
	ประวัติผู้เขียน	172

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน.....	64
2	สถานภาพของครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้สอน.....	68
3	การเตรียมการจัดการนิเทศการสอนด้านการวางแผน.....	73
4	การเตรียมการจัดการนิเทศการสอนด้านการเตรียมบุคลากร ในการนิเทศการสอน.....	77
5	การเตรียมการจัดการนิเทศการสอนด้านการเตรียมงบประมาณ และ วัสดุสำหรับการนิเทศการสอน.....	80
6	การเตรียมการจัดการนิเทศการสอนด้านการประเมินผล การจัดการนิเทศการสอน.....	86
7	การดำเนินการจัดการนิเทศการสอนด้านเทคนิค และกิจกรรมการนิเทศการสอน.....	86
8	การดำเนินการจัดการนิเทศการสอนด้านการส่งเสริมและสนับสนุน การจัดการนิเทศการสอน.....	92
9	การดำเนินการจัดการนิเทศการสอนด้านการ นิเทศติดตามการนิเทศการสอน.....	95
10	การประเมินผลการจัดการนิเทศการสอน.....	96
11	ปัญหาการเตรียมการจัดการนิเทศการสอน.....	99
12	ปัญหาการจัดการนิเทศการสอน.....	103
13	ปัญหาการประเมินผลการจัดการนิเทศการสอน.....	106